

УДК 336.71:005.915

Пуліна Т.В.¹, Золотих Д.І.²

¹ доц., проф. ЗНТУ

² студ. гр. ФЕУ-514м ЗНТУ

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ БАНКУ

У сучасних умовах фінансово-економічної та політичної нестабільності посилюються питання забезпечення фінансової стійкості українських банків. Саме банкам належить пріоритетна роль у мобілізації тимчасово вільних коштів суб'єктів господарювання та в спрямуванні необхідних обсягів грошових надходжень у найприбутковіші галузі економіки. Але погіршення економічної ситуації в Україні, суттєве падіння курсу національної валюти, зниження рівня довіри населення до банків підтверджують наявність серйозних проблем у банківській сфері. Враховуючи той факт, що головною умовою ефективного функціонування банків є забезпечення мінімального ризику та високого рівня надійності здійснюваних операцій, аспекти управління фінансовою стійкістю банків є своєчасними та актуальними.

Аналіз науково-теоретичної літератури дозволяє акцентувати увагу на неоднозначності підходів до визначення поняття «фінансова стійкість». Узагальнення проаналізованих визначень поняття «фінансова стійкість» дозволяє виділити декілька підходів до її розуміння. Так, фінансову стійкість розглядають як:

- 1) відповідність сукупності критеріальних значень певних фінансових показників [1];
- 2) динамічну категорію «системи трансформації ресурсів та ризиків» [2];
- 3) складову загальної стійкості банку [3];
- 4) ліквідність і платоспроможність [1];
- 5) прибутковість [4].

Таким чином, проведене дослідження категорії «фінансова стійкість» банку дозволяє визначити її як якісну характеристику його фінансового стану, котрий характеризується збалансованістю, достатністю та

оптимальним співвідношенням фінансових ресурсів і активів за умови підтримання на достатньому рівні ліквідності й платоспроможності, зростання прибутку та мінімізації ризиків.

Управління фінансовою стійкістю банку представляє собою невід’ємну складову його безперервної та щоденної діяльності, від якої залежить не лише прибутковість та фінансова стабільність в цілому, а й здатність банку функціонувати зокрема. Окрім цього, управління фінансовою стійкістю банку передбачає об’єктивне визначення їх поточного й бажаного стану, скоординоване управління фінансовими ресурсами банківської установи, вибір таких управлінських рішень, котрі сприяли б забезпеченню фінансової стійкості.

Слід зазначити, що процес управління фінансовою стійкістю банку, повністю залежить від управління активами і пасивами і націлений на залучення максимально допустимого обсягу ресурсів та їх розміщення в максимально дохідні активи, що володіють заданим рівнем ліквідності та мають обмежений рівень ризику. При цьому для забезпечення фінансової стійкості банку необхідно максимізувати поточну вартість активів і оптимізувати кінцеві фінансові результати. Управління фінансовою стійкістю банку передбачає реалізацію наступних функціональних процесів: планування, аналіз, оцінка та регулювання, контроль.

Важливою умовою ефективного управління фінансовою стійкістю та ліквідністю банків є дотримання певного комплексу принципів:

- принцип єдності дій і засобів досягнення мети суб’єктами управління даної системи;
- принцип комплексності процесу управління фінансовою стійкістю;
- принцип єдності тактики і стратегії у процесі управління фінансовою стійкістю для забезпечення його безперервності;
- принцип взаємозв’язку і взаємообумовленості елементів системи управління фінансовою стійкістю банку;
- принцип гнучкості процесу управління фінансовою стійкістю банку, що дає змогу адаптуватися до можливих змін на фінансовому ринку [5].

Таким чином, фінансова стійкість банку займає важливе місце у діяльності банку. Тому реалізація на практиці представлених функціональних процесів та відповідного інструментарію, дотримання зазначених принципів дозволить забезпечити платоспроможність, стабільність та високу ефективність діяльності банку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вітлінський В. Фінансова стійкість як системна характеристика комерційного банку/В. Вітлінський, О. Пернарівський., 2000.—173 с.

2.В.М. Організація управління фінансовою стійкістю банку в ринкових умовах: [монографія]/В.М. Кочетков.—К.: Вид-во Європейського університету, 2003.—300 с.

3.Шіллер Р.І. Фінансова стійкість комерційного та шляхи її зміцнення/Р.І. Шіллер.—К.: Наук. думка, 1998.—158 с.

4.Белых Л.П. Устойчивость коммерческих банков. Как банкам избежать банкротства/Л.П. Белых. —М.: Банки и биржи, 1996.—192 с.

5.Кочетков В.М. Організація управління фінансовою стійкістю банку в ринкових умовах: [монографія]/В.М. Кочетков.—К.: Вид-во Європейського університету, 2003.—300 с.